



**АНДЖЕЙ БУРСА (1932–1957)** – поет, прозаик, драматург и публицист, възплътил бунтарския дух на 50-те години.

Роден е в Краков. Следва българистика в Ягелонския университет. Работи като журналист в краковски всекидневник. Дебютира като поет на страниците на „Жиче Литерацке“ („Życie Literackie“) през 1954 г. Творчеството му разобличава и заклеявя лицемерните идеологии и схемите на социалистическия реализъм. Безкомпромисно демаскира песимистичната картина на съвременността. Стилът му се отличава с бруталност и цинизъм, гротескна деформация, сюрреалистична визия, но също и с изтънчен лиризм, който дава

израз на неговата индивидуална чувствителност в търсенето на непреходните хуманни ценности. Неговата поезия шокира с оригиналния си глас.

Анджей Бурса умира млад от вроден порок на сърцето. Внезапната му кончина предизвиква съмнения за самоубийство и дава повод за спекулации и разпространяване на митове около неговата смърт.

Творчеството му е публикувано посмъртно: Стихотворения (Wiersze, 1958), Съчинения в поезия и проза (Utwory wierszem i prozą, 1969, преиздадена 1973, 1982), новелта Убийството на лелята (Zabicie ciotki, 1981, екранизирана 1984), гротескните драми Карбункул<sup>1</sup> (Karbunkul) и Животните на граф Калиостро (Zwierzęta hrabiego Cagliostro), скечът Селски разговори, или социалистическото далече (Rozmówki chłopskie, czyli socjalistyczne daleko).

От 1967 г. се присъжда литературна награда на името на Анджей Бурса.

**В. Балтова**

<sup>1</sup> Карбункул (лат. Carbunculus) – гнойно-възпалителен процес най-често в окосмената част на тила. – Б. р.

## UWAGA DRAMAT!

Mały szary człowiek  
taki szary jak poniedziałek po niedzieli  
szary jak szara mysz na szarym polu  
dowolnie sortowany  
magazynowany i sprzedawany  
hurtownie  
oraz krążący w obiegu detalicznie  
jako jeden z detali  
detal właściwie zbędny  
o wiele bardziej zbędny  
od cyfry pod która jest zapisany  
zapłonął wielką miłością.

1957

## ВНИМАНИЕ, ДРАМА!

Малък сив човек  
сив като понеделник след неделя  
сив като сива мишка на сиво поле  
произволно сортиран  
складиран и продаден  
на едро  
а също и циркулиращ в обращение на дребно  
като един от детайлите  
детайл всъщност излишен  
много по-излишен  
от цифрата под която е записано  
той пламна от голямата любов.

Превод от полски: **Светлана Бозукова**  
Редактор на превода: **Иван Вълев**

## KOPNIAKI

Przyszedł rzeczowo żeby coś osiągnąć  
ale już w pierwszych drzwiach kopniak  
uśmiechnął się  
kopniak wydał mu się dosyć dowcipny  
spróbował znowu  
kopniak  
postanowił iść piętro wyżej  
spadł znów na parter strącony kopniakiem  
przywarował grzecznie w korytarzu  
kopniak  
kopniak w bramie  
na ulicy znowu kopniak  
więc zapragnął przynajmniej poetycznej śmierci  
rzucił się pod samochód  
i oberwał tęgiego kopniaka od szofera.

## РИТНИЦИ

Седна делово за да постигне нещо  
но в първата врата вече ритникът  
му се усмихна  
ритникът му се стори доста забавен  
опита отново  
ритник  
реши да иде на по-горен етаж  
падна отново на партера с по-малък  
ритник, застана послушно в коридора  
ритник  
ритник във външната врата  
на улицата отново ритник  
и така пожела поне поетична смърт  
хвърли се под автомобила  
и получи силен ритник от шофьора.

Превод от полски: **Соня Дрингова**  
Редактор на превода: **Иван Вълев**

### SYLOGIZM PROSTACKI

Za darmo nie dostaniesz nic ładnego  
zachód słońca jest za darmo  
a więc nie jest piękny  
ale żeby rzygać w klozecie  
lokalu prima sorta  
trzeba zapłacić za wódkę  
ergo  
klozet w tancbudzie jest piękny  
a zachód słońca nie  
a ja wam powiem że bujda  
widziałem zachód słońca  
i wychodek w nocnym lokalu  
nie znajduję specjalnej różnicy.

### ПРОСТАШКИ СИЛОГИЗЪМ

Безплатно няма да получиш нищо хубаво  
залезът на слънцето е безплатен  
следователно не е хубав  
но за да повръщаш в клозета  
на първокласно заведение  
трябва да платиш за водка  
ergo  
клозетът в бара е хубав  
а залезът на слънцето не е  
а аз ще ви кажа – бабини деветини  
виждал съм залеза на слънцето  
и нужник в ношно заведение  
не намирам особена разлика.

Превод от полски: **Светлана Бозукова**  
Редактор на превода: **Иван Вълев**